

Ročník 1990

Zbierka zákonov

ČESKEJ A SLOVENSKEJ FEDERATÍVNEJ REPUBLIKY

ČESKEJ REPUBLIKY / SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 91

Rozoslaná 27. decembra 1990

OBSAH:

563. Z á k o n o rozpočtových pravidlách federácie
564. Z á k o n České národní rady o státní správě a samosprávě ve školství
-

563**Z Á K O N**

z 13. decembra 1990

o rozpočtových pravidlách federácie

Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa uznieslo na tomto zákone:

(ďalej len „federácia“), Česká republika a Slovenská republika sú vo svojom rozpočtovom hospodárení samostatné.

Č A S Ť I

**SPOLOČNÉ USTANOVENIA
A VZŤAHY MEDZI ŠTÁTNYM ROZPOČTOM
FEDERÁCIE A ŠTÁTNYMI ROZPOČTAMI
ČESKEJ REPUBLIKY
A SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

§ 1**Spoločné ustanovenia**

(1) Rozpočtami Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa rozumejú

- a) štátny rozpočet Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „štátny rozpočet federácie“),
- b) rozpočty štátnych fondov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „federálne účelové fondy“).

(2) Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

(3) V štátnom rozpočte federácie, rozpočtoch federálnych účelových fondov, v štátnom rozpočte Českej republiky a v štátnom rozpočte Slovenskej republiky (ďalej len „štátne rozpočty republík“), v rozpočtoch štátnych fondov Českej republiky, v rozpočtoch štátnych fondov Slovenskej republiky a v rozpočtoch územných samospráv sa uplatňuje jednotné triedenie príjmov a výdavkov, ako aj jednotný spôsob vedenia účtovníctva a evidencie o plnení rozpočtov.

(4) Spôsob triedenia príjmov a výdavkov, spôsob vedenia účtovníctva a evidencie o plnení rozpočtov uvedených v odseku 3 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 2

**Vzťahy medzi štátnym rozpočtom federácie
a štátnymi rozpočtami republík**

(1) Česká a Slovenská Federatívna Republika

Č A S Ť II

**ŠTÁTNY ROZPOČET FEDERÁCIE
A PREHLAD O SÚHRNE
VEREJNÝCH ROZPOČTOV**

§ 3**Štátny rozpočet federácie**

(1) Finančné hospodárenie federácie sa riadi štátnym rozpočtom federácie. Štátny rozpočet federácie ustanovuje pre každý rok Federálne zhromaždenie zákonom (ďalej len „rozpočtový zákon“).

(2) Štátny rozpočet federácie zahŕňa všetky očakávané federálne príjmy, ako aj výdavky na zabezpečenie úloh a krytia potrieb federácie v danom rozpočtovom roku, okrem príjmov a výdavkov federálnych účelových fondov (§ 22).

(3) Vládne návrhy zákonov o štátnom rozpočte federácie sa predkladajú v podrobnom členení.

§ 4**Príjmy štátneho rozpočtu federácie**

(1) Príjmom štátneho rozpočtu federácie sú

- a) príjmy federálnych ústredných orgánov, ako aj príjmy rozpočtových organizácií a odvody príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,
- b) poplatky platené v súvislosti s výkonom pôsobnosti štátnych orgánov federácie, s výnimkou poplatkov platených kolkovými známkami,
- c) odvody Štátnej banky česko-slovenskej,
- d) dane a odvody od organizácií v pôsobnosti Federálneho ministerstva obrany a Federálneho

ministerstva vnútra, pokiaľ osobitný predpis neustanovuje inak,¹⁾

- e) dane a odvody od subjektov so sídlom v cudzine, pokiaľ osobitný predpis neustanovuje, že ide o príjmy republík,
- f) clá a dovozné alebo vývozné prirážky,
- g) podiel 35 % na výnose dane z obratu,
- h) podiel 35 % na výnose odvodov zo zisku²⁾ a poľnohospodárskej dane zo zisku,³⁾
- i) splátky vládnych úverov poskytnutých do zahraničia a odvod náhrad za účasť na vládnych úveroch,
- j) splátky návratných finančných výpomocí poskytnutých zo štátneho rozpočtu federácie v minulých rokoch mimo subjektov prevedených do pôsobnosti republík,
- k) ďalšie príjmy ustanovené zákonom.

(2) Rozpočtový zákon môže podiely federácie na výnose vybraných daní podľa odseku 1 písm. g) a h) zmeniť.

(3) Na úhradu finančných potrieb federácie sa môžu mimoriadne so súhlasom Federálneho zhromaždenia použiť prostriedky federácie z minulých rokov alebo inak získané prostriedky.

§ 5

Výdavky štátneho rozpočtu federácie

Zo štátneho rozpočtu federácie sa uhrádzajú alebo poskytujú

- a) výdavky na činnosť federálnych ústredných orgánov a ich prostredníctvom výdavky rozpočtových organizácií a príspevky príspevkovým organizáciám v ich pôsobnosti,
- b) účelové prostriedky na úhradu príprav na obranu v národnom hospodárstve a na ďalšie úlohy v pôsobnosti federácie uhrádzané prostredníctvom štátnych rozpočtov republík a rozpočtov územných samospráv,
- c) dotácie a návratné finančné výpomoci poskytované na podporu hospodárskej politiky vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky dohodnuté s vládami Českej republiky a Slovenskej republiky,
- d) vládne úvery a prostriedky poskytované do zahraničia,
- e) výdavky spojené so štátnym dlhom federácie, ako aj výdavky na nákup cenných papierov od

iných subjektov realizovaný prostredníctvom štátneho rozpočtu federácie,

- f) ďalšie výdavky ustanovené zákonom.

§ 6

Poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu federácie

(1) Dotácie zo štátneho rozpočtu federácie sa poskytujú účelovo na konkrétne akcie alebo na vopred ustanovené okruhy potrieb, za podmienok ustanovených zásadami dotačnej politiky schválenými vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky po dohode s vládou Českej republiky a vládou Slovenskej republiky.

(2) Ak to vyžaduje rozsah a charakter dotácie, najmä v prípade štátnych zákaziek, predloží vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky pri prerokúvaní štátneho rozpočtu federácie návrh na jej poskytnutie na menovité schválenie Federálnemu zhromaždeniu, ktorému sa tiež podáva správa o tom, ako bola dotácia použitá.

§ 7

Rezervy štátneho rozpočtu federácie

(1) Pre zabezpečenie rozpočtového hospodárenia sa na krytie nevyhnutných a nepredvídaných výdavkov vytvárajú v štátnom rozpočte federácie rezervy, ktoré slúžia tiež na krytie úbytkov rozpočtových príjmov.

(2) Rezervy štátneho rozpočtu federácie tvoria rozpočtová rezerva vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „vládna rozpočtová rezerva“) a účelové rezervy. Ich výšku schvaľuje Federálne zhromaždenie v rámci rozpočtového zákona.

(3) S rezervami štátneho rozpočtu federácie hospodári vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorá môže ustanoviť, aby v rozsahu a za podmienok ňou ustanovených rozhodoval o ich použití v jednotlivých prípadoch minister financií Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, a pokiaľ ide o použitie účelových rezerv, minister financií Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky po dohode s príslušným členom vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

1) Napr. zákon č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1976 Zb. (úplné znenie č. 124/1976 Zb.).

2) Odvody zo zisku podľa II. časti zákona č. 156/1989 Zb. o odvodoch do štátneho rozpočtu.

3) Daň zo zisku podľa III. časti zákona č. 172/1988 Zb. o poľnohospodárskej dani.

(4) O hospodárení s vládnu rozpočtovou rezervou a účelovými rezervami podáva vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky správu Federálnemu zhromaždeniu v rámci správ o plnení štátneho rozpočtu federácie.

§ 8

Rozpočty federálnych ústredných orgánov

(1) Prijmy a výdavky štátneho rozpočtu federácie sa členia na kapitoly zodpovedajúce pôsobnosti jednotlivých federálnych ústredných orgánov (ďalej len „rozpočty federálnych ústredných orgánov“). Tie príjmy a výdavky štátneho rozpočtu federácie, ktoré majú všeobecný charakter a nepatria do pôsobnosti určitého federálneho ústredného orgánu, tvoria rozpočtovú kapitolu Všeobecná pokladničná správa, ktorú spravuje minister financií Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(2) Rozpočty federálnych ústredných orgánov obsahujú ich vlastné rozpočtové príjmy a výdavky, príjmy a výdavky rozpočtových organizácií a príspevky, prípadne odvody príspevkových organizácií v ich pôsobnosti. Rozpočty federálnych ústredných orgánov obsahujú tiež dotácie zo štátneho rozpočtu federácie na úlohy a činnosti, ktoré sú v ich pôsobnosti.

(3) Federálne ústredné orgány prerokúvajú návrhy svojich rozpočtov v príslušných orgánoch Federálneho zhromaždenia; návrh rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladničná správa prerokúva v orgánoch Federálneho zhromaždenia Federálne ministerstvo financií.

§ 9

Zostavenie štátneho rozpočtu federácie a prehľadu o súhrne verejných rozpočtov

(1) Návrh štátneho rozpočtu federácie vypracúva v súčinnosti s ostatnými federálnymi ústrednými orgánmi Federálne ministerstvo financií a predkladá ho vláde Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. K návrhu pripojí takisto prehľad predpokladaných údajov o celkovom rozpočtovom hospodárení federácie, republik a územných samospráv (ďalej len „prehľad o súhrne verejných rozpočtov“), ktorý vypracúva v spolupráci s ministerstvami financií republik. Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky predkladá štátny rozpočet federácie na schválenie Federálnemu zhromaždeniu; zároveň mu predkladá na informáciu prehľad o súhrne verejných rozpočtov.

(2) Federálne ministerstvo financií riadi práce na zostavení štátneho rozpočtu federácie a metodicky usmerňuje práce na vypracovaní prehľadu o súhrne verejných rozpočtov. Určuje po prerokovaní s ministerstvami financií republik rozsah podkladov

predkladaných ministerstvami financií republik a spôsob ich predkladania.

(3) Po schválení štátneho rozpočtu federácie Federálne ministerstvo financií

- a) vykonáva rozpis ukazovateľov štátneho rozpočtu federácie na federálne ústredné orgány,
- b) zabezpečuje zverejnenie údajov o štátnom rozpočte federácie a prehľadu o súhrne verejných rozpočtov, ako aj o ich plnení.

§ 10

Rozpočtové provizorium

(1) Ak rozpočtový zákon na príslušný rok nebude schválený pred 1. januárom rozpočtového roka, spravuje sa rozpočtové hospodárenie v dobe od 1. januára rozpočtového roka do vyhlásenia rozpočtového zákona na tento rok (ďalej len „rozpočtové provizorium“) podľa návrhu štátneho rozpočtu federácie prerokovaného vo vláde Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(2) Ak návrh štátneho rozpočtu federácie nepreduje vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky do 1. januára rozpočtového roka, urobí vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky s predchádzajúcim súhlasom Federálneho zhromaždenia nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie rozpočtového hospodárenia v dobe rozpočtového provizória.

(3) Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené v dobe rozpočtového provizória sa zúčtujú na štátny rozpočet federácie po jeho vyhlásení.

Č A S Ť I I I

ZÁSADY HOSPODÁRENIA S ROZPOČTOVÝMI PROSTRIEDKAMI PODĽA ŠTÁTNEHO ROZPOČTU FEDERÁCIE

§ 11

(1) Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky zodpovedá Federálnemu zhromaždeniu za hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu federácie a najmenej raz za štvrtrok mu predkladá správy o plnení štátneho rozpočtu.

(2) Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže v priebehu roka, ak to vyžaduje zabezpečenie cieľov hospodárskej politiky, viazať rozpočtové prostriedky federácie. Tieto prostriedky možno uvoľniť iba s jej súhlasom.

(3) Ministri a vedúci ostatných federálnych ústredných orgánov zodpovedajú v odbore svojej pôsobnosti za plnenie štátneho rozpočtu federácie a prerokúvajú správy o plnení rozpočtov federálnych ústredných orgánov v príslušných orgánoch Federálneho zhromaždenia.

(4) Federálne ministerstvo financií vypracúva v priebehu roka v súčinnosti s ministerstvami financií republik rozbor vývoja finančného hospodárenia v Českej a Slovenskej Federatívnej Republike a informuje o nich vládu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 12

Časové používanie a účelovosť rozpočtových prostriedkov

(1) Rozpočtové prostriedky sa môžu použiť iba do konca rozpočtového roka a na účely, na ktoré boli určené štátnym rozpočtom federácie.

(2) Na zabezpečenie plynulého hospodárenia a riadneho plnenia záväzkov organizáciami môže Federálne ministerstvo financií ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom odchýlky od časového a účelového použitia rozpočtových prostriedkov.

§ 13

Úhrada rozpočtovo nezabezpečených potrieb

(1) Ak v priebehu roka vznikne potreba rozpočtovo nezabezpečenej úhrady, možno ju zabezpečiť

- a) hospodárnejším vykonaním iných úloh alebo odsunutím alebo obmedzením niektorej inej, menej naliehavej úlohy a získať tak potrebnú sumu v rámci jednotlivých druhov rozpočtových výdavkov,
- b) použitím mimorozpočtových zdrojov organizácie alebo nadriadeného orgánu,
- c) rozpočtovým opatrením,
- d) z rezerv štátneho rozpočtu federácie.

(2) Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo výnimočne na základe jej splnomocnenia minister financií Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže povoliť uskutočnenie výdavku nevyhnutného pre hospodárenie federácie a nezabezpečeného v štátnom rozpočte federácie, pokiaľ ho nemožno kryť z rozpočtu federálneho ústredného orgánu, ak zabezpečí jeho úhradu vyššími príjmami alebo úsporami na iných výdavkoch v štátnom rozpočte federácie alebo odsunutím iného, menej naliehavého výdavku, prípadne z rezerv štátneho rozpočtu federácie. Obdobne možno povoliť zníženie

niektorého príjmu štátneho rozpočtu federácie. O týchto opatreniach informuje vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky Federálne zhromaždenie v rámci správ o plnení štátneho rozpočtu federácie.

§ 14

Rozpočtové opatrenia

(1) Rozpočtovým opatrením sa rozumie

- a) presun rozpočtových prostriedkov medzi jednotlivými druhmi výdavkov alebo príjmov rozpočtu,
- b) povolenie prekročiť rozpočet podriadenej organizácie,
- c) viazanie rozpočtových prostriedkov.

(2) Spôsob a rozsah oprávnení na vykonávanie rozpočtových opatrení ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

Č A S Ť I V

KONTROLA ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA A DÔSLEDKY PORUŠENIA ROZPOČTOVEJ DISCIPLÍNY

§ 15

Federálne ministerstvo financií vykonáva kontrolu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu federácie na federálnych ústredných orgánoch a nimi riadených rozpočtových a príspevkových organizáciách a vo federálnych účelových fondoch. Kontrolu platieb, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu federácie, a dotácií poskytovaných zo štátneho rozpočtu federácie v organizáciách v pôsobnosti federálnych ústredných orgánov, vykonávajú územné finančné orgány; v prípade potreby môže tieto kontroly vykonať priamo Federálne ministerstvo financií.

§ 16

Dôsledky porušenia rozpočtovej disciplíny

(1) Neoprávnene použité alebo zadržané prostriedky štátneho rozpočtu federácie alebo federálnych účelových fondov je subjekt, ktorému sa poskytl, povinný odvieť v rovnakej výške štátnemu rozpočtu federácie, prípadne federálnemu účelovému fondu. Zároveň je tento subjekt povinný zaplatiť penále vo výške 1 promile zo sumy neoprávnene použitej alebo zadržanej za každý deň neoprávneneho použitia alebo zadržania prostriedkov, najviac však do výšky tejto sumy.

(2) Penále a odvod neoprávnene použitých alebo zadržaných súm uloží Federálne ministerstvo financií alebo územný finančný orgán.

(3) Ak porušenie rozpočtovej disciplíny podľa odseku 1 zistila vnútorná kontrola orgánov alebo organizácií a oznámila príslušnému orgánu uvedenému v odseku 2 pred začatím ním vykonávanej kontroly, znižuje sa penále na polovicu.

(4) Penále podľa odsekov 1 a 3, ktoré v jednotlivých prípadoch nepresiahne sumu 500,- Kčs, sa neplatí.

(5) Penále podľa odsekov 1 a 3 nemožno vyháňať po uplynutí desiatich rokov počítaných od konca kalendárneho roka, v ktorom došlo k porušeniu rozpočtovej disciplíny podľa odseku 1.

(6) Federálne ministerstvo financií môže z dôvodu zamedzenia tvrdosti povoliť úľavy z ustanovení odsekov 1 a 3.

Č A S Ť V

ŠTÁTNY ZÁVEREČNÝ ÚČET FEDERÁCIE A PREHLAD O SÚHRNE ZÁVEREČNÝCH ÚČTOV

§ 17

Zostavenie štátneho záverečného účtu federácie a prehľadu o súhrne záverečných účtov

(1) Štátny záverečný účet Českej a Slovenskej Federatívnej republiky (ďalej len „štátny záverečný účet federácie“) obsahuje údaje o výsledkoch hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami štátneho rozpočtu federácie za príslušný rozpočtový rok.

(2) Federálne ministerstvo financií zostavuje návrh štátneho záverečného účtu federácie a predkladá ho vláde Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Súčasne vypracúva v spolupráci s ministerstvami financií republik a predkladá vláde Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky prehľad o finančných výsledkoch celkového rozpočtového hospodárenia federácie, republik a územných samospráv (ďalej len „prehľad o súhrne záverečných účtov“). Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky predkladá návrh štátneho záverečného účtu federácie na schválenie Federálnemu zhromaždeniu; súčasne mu predkladá na informáciu prehľad o súhrne záverečných účtov.

(3) Federálne ministerstvo financií riadi práce na zostavení štátneho záverečného účtu federácie a metodicky usmerňuje práce na vypracovaní prehľadu o súhrne záverečných účtov. Určuje po prerokovaní s ministerstvami financií republik rozsah podkladov predkladaných ministerstvami financií republik a spôsob ich predkladania.

§ 18

Záverečné účty federálnych ústredných orgánov

Federálne ústredné orgány zostavujú záverečný účet o výsledkoch svojho ročného rozpočtového hospodárenia. Federálne ústredné orgány ho prerokujú v príslušných orgánoch Federálneho zhromaždenia. Záverečný účet kapitoly Všeobecná pokladničná správa prerokúva v orgánoch Federálneho zhromaždenia Federálne ministerstvo financií.

§ 19

Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky predkladá po predchádzajúcom prerokovaní s vládami Českej republiky a Slovenskej republiky Federálnemu zhromaždeniu na schválenie návrh na použitie prebytku štátneho záverečného účtu federácie alebo na spôsob úhrady jeho schodku.

Č A S Ť VI

ŠTÁTNE FINANČNÉ AKTÍVA A PASÍVA FEDERÁCIE

§ 20

(1) Štátne finančné aktíva Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „štátne finančné aktíva federácie“) sú prostriedky vytvorené z výsledkov rozpočtového hospodárenia minulých rokov a z ďalších finančných operácií federácie. Štátne finančné pasíva Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky (ďalej len „štátne finančné pasíva federácie“) sú záväzky z minulých rokov.

(2) Evidenciu štátnych finančných aktív a pasív federácie vedie Federálne ministerstvo financií.

(3) O stave, pohybe a zložení štátnych finančných aktív a pasív federácie podáva vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky správu Federálnemu zhromaždeniu spolu s návrhom štátneho záverečného účtu federácie.

§ 21

Štátne finančné prostriedky z výsledkov rozpočtového hospodárenia federácie z minulých rokov možno použiť iba so súhlasom Federálneho zhromaždenia. Prostriedky z ďalších finančných operácií federácie možno použiť iba so súhlasom vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

Č A S Ť V I I**FEDERÁLNE ÚČELOVÉ FONDY****§ 22**

Pre financovanie osobitne ustanovených úloh a správu prostriedkov pre ne určených môže byť zákonom Federálneho zhromaždenia zriadený samostatný federálny účelový fond ako právnická osoba. Rozsah činnosti federálneho účelového fondu ustanoví podrobnejšie štatút, ktorý schvaľuje vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 23

(1) Pokiaľ zákon o zriadení federálneho účelového fondu neustanoví inak,

- a) federálny účelový fond vypracúva a federálnemu ministerstvu financií pre každý rozpočtový rok predkladá návrh rozpočtu príjmov a výdavkov a prehľad pohľadávok a záväzkov tohto fondu,
- b) rozpočet federálneho účelového fondu je zapojený na štátny rozpočet federácie len svojimi finančnými vzťahmi,
- c) federácia neručí za záväzky federálnych účelových fondov a tieto fondy neručia za záväzky federácie.

(2) Rozpočty federálnych účelových fondov sú prílohou štátneho rozpočtu federácie; záverečné účty týchto fondov sú prílohou štátneho záverečného účtu federácie.

Č A S Ť V I I I**ZÁSADY HOSPODÁRENIA ROZPOČTOVÝCH A PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ****§ 24****Zriaďovanie, zmeny a zrušovanie rozpočtových a príspevkových organizácií**

(1) Federálne ústredné orgány zriaďujú na plnenie úloh v odbore svojej pôsobnosti rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie ako právnické osoby. Ak zriadením, zrušením, zmenou podriadenosti alebo zmenou spôsobu financovania rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie vznikajú nové požiadavky na štátny rozpočet federácie, je na zriadenie potrebný súhlas Federálneho ministerstva financií.

(2) Federálny ústredný orgán (ďalej len „zria-

dovateľ“) vydá o zriadení organizácie zriaďovaciu listinu, ktorá musí obsahovať

- a) označenie zriaďovateľa,
- b) názov, sídlo organizácie a jej identifikačné číslo; názov musí vylučovať možnosť zámieny s názvami iných organizácií,
- c) vymedzenie základného účelu a tomu zodpovedajúceho predmetu činnosti,
- d) označenie štatutárnych orgánov,
- e) vymedzenie majetku, ku ktorému má organizácia právo hospodárenia,
- f) vymedzenie doby, na ktorú sa organizácia zriaďuje.

(3) K rozdeleniu, zlúčeniu alebo splynutiu rozpočtovej alebo príspevkovej organizácie dochádza dňom určeným zriaďovateľom v rozhodnutí, v ktorom tiež určí, v akom rozsahu prechádzajú práva a záväzky na nové, prípadne preberajúce organizácie.

(4) Rozpočtové alebo príspevkové organizácie zanikajú okrem prípadov uvedených v odseku 3 tiež zrušením. V tomto prípade zanikajú dňom uvedeným v rozhodnutí o zrušení. Práva a záväzky zrušenej organizácie prechádzajú dňom zániku na zriaďovateľa.

(5) Zriaďovateľ je povinný zabezpečiť oznámenie o zriadení organizácie podľa jej sídla v Ústrednom vestníku Českej republiky alebo v Ústrednom vestníku Slovenskej republiky, a to s uvedením údajov podľa odseku 2.

Finančné hospodárenie**§ 25**

(1) Rozpočtové organizácie hospodária s rozpočtovými prostriedkami svojich rozpočtov príjmov a výdavkov, ktoré im určí zriaďovateľ v rámci svojho rozpočtu. Pre príspevkové organizácie platia finančné vzťahy určené zriaďovateľom v rámci jeho rozpočtu.

(2) Rozpočtové a príspevkové organizácie sú povinné dbať, aby dosahovali určené príjmy a plnili určené úlohy. Rozpočtové výdavky môžu organizácie používať len na určené účely, hospodárne a efektívne do výšky ustanovenej v rozpočte, a to v medziach limitov a záväzných ukazovateľov.

(3) Pri svojom hospodárení nesmie organizácia robiť opatrenia, ktoré nie sú kryté rozpočtom, pokiaľ nie je vopred zabezpečená ich úhrada rozpočtovým opatrením.

- (4) Všeobecne záväzný právny predpis ustanoví
  - a) podrobnejší spôsob finančného hospodárenia rozpočtových a príspevkových organizácií,
  - b) okruh výdavkov na zdravotnícke, predškolské a ďalšie zariadenia a činnosti, ktoré uhrádzajú rozpočtové a príspevkové organizácie.

(5) Na posilnenie hmotnej zainteresovanosti na splnení ustanovených úloh v potrebnej kvalite a na zvýšenie záujmov o hospodárnosť môžu rozpočtové a príspevkové organizácie vytvárať za podmienok ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom osobitné fondy; zostatky týchto fondov koncom roka neprepadajú.

Č A S Ť I X

VŠEOBECNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 26

Zisťovanie rozpočtových dôsledkov právnych predpisov a iných opatrení

(1) Pri návrhoch všeobecne záväzných právnych predpisov, opatrení vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českej republiky, Slovenskej republiky a iných opatrení ústredných orgánov, ako aj opatrení federálnych účelových fondov, štátnych fondov Českej republiky a štátnych fondov Slovenskej republiky musí navrhovateľ uviesť a zdôvodniť predpokladané hospodárske a finančné dôsledky pre štátny rozpočet federácie. Pokiaľ sa týmito návrhmi zakladajú trvalé alebo viacročné rozpočtové nároky, uvádza sa v ich zdôvodnení očakávaný finančný dosah aj v budúcich rokoch alebo celková finančná náročnosť navrhovaných opatrení alebo programov.

§ 27

Minister financií Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky sa splnomocňuje, aby

- a) schvaľoval až do výšky ustanovenej vládou Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky štátne záruky, najmä za úvery poskytované štátnym podnikom a iným štátnym organizáciám bankami a sporiteľnami, ako aj návratné

finančné výpomoci zo štátneho rozpočtu federácie,

- b) robil opatrenia potrebné na prekonanie dočasnej nezhody medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu federácie.

§ 28

(1) Federálne ministerstvo financií po dohode s ministerstvami financií republik a Federálnym štatistickým úradom vydá všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 1 ods. 4.

(2) Federálne ministerstvo financií vydá všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 12 ods. 2, § 14 ods. 2, § 25 ods. 4 a 5.

§ 29

(1) Pre rozpočtové hospodárenie v roku 1990 a pre zostavenie štátneho záverečného účtu federácie za rok 1990 sa použije zákon č. 129/1989 Zb. o rozpočtovej sústave ČSSR a o pravidlách hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami (rozpočtové pravidlá).

(2) Porušenie rozpočtovej disciplíny, ku ktorému došlo pred účinnosťou tohto zákona a ktoré bolo zistené za jeho platnosti, sa posudzuje podľa doterajších právnych predpisov. Pokiaľ by odvody za porušenie rozpočtovej disciplíny boli podľa predchádzajúcich predpisov vyššie ako podľa tohto zákona, použije sa tento zákon.

§ 30

Zrušuje sa

- a) zákon č. 129/1989 Zb. o rozpočtovej sústave ČSSR a o pravidlách hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami (rozpočtové pravidlá),
b) vyhláška Federálneho ministerstva financií č. 123/1978 Zb. o vykonávaní periodických revízií hospodárenia.

§ 31

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1991.

Havel v. r.

Dubček v. r.

Čalfa v. r.

564

Z Á K O N

České národní rady

ze dne 13. prosince 1990

o státní správě a samosprávě ve školství

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

Státní správu ve školství vykonávají

- a) ředitel školy, ředitel (vedoucí) předškolního zařízení nebo školského zařízení (dále jen „ředitel“),
- b) obec,
- c) školské úřady,
- d) Česká školní inspekce,
- e) ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále jen „ministerstvo“),
- f) jiné ústřední orgány státní správy, pokud tak stanoví zvláštní zákon.

§ 2

Samosprávu ve školství vykonávají

- a) obec,
- b) školské rady.

ČÁST DRUHÁ

VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY VE ŠKOLSTVÍ

§ 3

Ředitel

(1) Ředitel řídí školu, předškolní zařízení nebo školské zařízení, a pokud jsou právníckými osobami, plní povinnosti vedoucího organizace a jmenuje a odvolává své zástupce. Ředitel odpovídá za plnění učebních plánů a učebních osnov, za odbornou a pedagogickou úroveň výchovně vzdělávací práce školy, předškolního zařízení nebo školského zařízení a za efektivní využívání svěřených hospodářských prostředků; odpovídá za

vytvoření podmínek pro výkon školní inspekce a kontroluje práci pedagogických pracovníků a ostatních pracovníků a studijní výsledky žáků.

(2) Ředitel rozhoduje

- a) o odkladu povinné školní docházky,
- b) o dodatečném odložení povinné školní docházky,
- c) o osvobození od povinnosti docházet do školy,
- d) o osvobození od povinné školní docházky,
- e) o zařazení dětí do předškolního zařízení, školní jídelny, školní družiny a školního klubu, pokud počet přihlášených dětí nepřesahuje počet dětí, které lze přijmout,
- f) o zařazení dětí do speciálních mateřských škol a speciálních základních škol, zvláštních škol a školských zařízení jim sloužících a do pomocných škol,
- g) o přijetí ke studiu ve středních školách, speciálních středních školách a odborných učilištích,
- h) o přestupu na jinou školu,
- i) o přerušení studia,
- j) o přiznání a odnětí stipendia a hmotného zabezpečení žákům středních škol,
- k) o podmíněném vyloučení ze studia a o vyloučení ze studia,
- l) o výši příspěvku v jednotlivých případech na úhradu nákladů ústavní výchovy a ochranné výchovy a výši příspěvku v jednotlivých případech na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou a internátních školách a školských zařízeních,
- m) o výši příspěvku v jednotlivých případech na školní stravování,
- n) o výši příspěvku v jednotlivých případech na úhradu nákladů spojených s poskytováním základů vzdělání v základní umělecké škole.

(3) Ředitel může povolit zejména změnu studijního nebo učebního oboru a opakování ročníku po splnění povinné školní docházky.

(4) Ředitel může podle místních potřeb a podmínek na základě požadavků orgánů, které zřídily školu nebo školské zařízení, popřípadě jiného subjektu, upravit výchovně vzdělávací proces školy v rozsahu stanoveném učebními plány. Obdobně

může postupovat ředitel předškolního zařízení. Pokud tato úprava vyvolá zvýšené náklady, ředitel stanoví jejich výši a způsob úhrady projedná se zřizovatelem.

§ 4

Obec rozhoduje o přijetí dětí do předškolního zařízení, školní jídelny, školní družiny nebo školního klubu, pokud počet přihlášených dětí přesahuje počet dětí, které lze přijmout.

Školský úřad

§ 5

(1) Zřizují se školské úřady, které jsou rozpočtovými organizacemi přímo řízenými ministerstvem. Jejich sídla a územní působnost stanoví ministerstvo vyhláškou.

(2) Školský úřad řídí ředitel. Ředitele jmenuje a odvolává ministerstvo. Při jmenování ministerstvo vychází z výsledků konkursního řízení.

§ 6

(1) Školský úřad zřizuje a zrušuje

- a) speciální základní školy při zdravotnických zařízeních, pomocné školy, zvláštní školy, zvláštní předškolní zařízení a speciální předškolní zařízení při zdravotnických zařízeních,
- b) základní umělecké školy,
- c) školská zařízení pro výchovu mimo vyučování,
- d) školská zotavovací zařízení,
- e) zařízení výchovného poradenství,
- f) zařízení školního stravování,
- g) střediska služeb školám, střediska informačních technologií a plavecké školy.

(2) Školský úřad jmenuje a odvolává ředitele předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které jsou zřízeny podle odstavce 1 a podle § 14 odst. 2. Při jmenování školský úřad vychází zejména z výsledků konkursního řízení a doporučení obce, při odvolání ze stanoviska obce.

(3) Školský úřad stanoví podle zásad ministerstva síť škol a školských zařízení, které zřizuje, a zařazuje do této sítě školy a školská zařízení, které zřizuje obec.

(4) Podle místních potřeb a podmínek u předškolních zařízení, škol a školských zařízení zabezpečuje školský úřad vyučování v jiném jazyce než českém.

§ 7

Školský úřad

- a) přijímá opatření na základě výsledků školní inspekce v předškolních zařízeních, školách a školských zařízeních,
- b) rozhoduje o odvoláních proti rozhodnutí ředitele podle § 3 odst. 2 tohoto zákona,
- c) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí obce podle § 4 tohoto zákona,
- d) rozhoduje o nostrifikaci vysvědčení vydaných zahraničními školami.

§ 8

(1) Školský úřad sděluje souhlas obcím ke zřízení nebo zrušení předškolního zařízení, základní školy a školských zařízení jim sloužících.

(2) Pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení jim sloužící, které zřizuje nebo spravuje obec, školský úřad přiděluje finanční prostředky na mzdy pracovníků, dále na výdaje na učebnice, školní pomůcky a školní potřeby hrazené žákům státem, a kontroluje jejich využití.

(3) Školský úřad přiděluje finanční prostředky na náklady spojené s výukou zdravotně postižených dětí.

§ 9

Školský úřad ekonomicky zabezpečuje předškolní zařízení, školy a školská zařízení, které zřizuje nebo které zřizuje ministerstvo; kontroluje efektivnost hospodaření s prostředky a provádí s nimi finanční vypořádání.

§ 10

(1) Školský úřad ekonomicky zabezpečuje předškolní zařízení, školy a školská zařízení zřizované církvemi nebo náboženskými společenstvími a zařazené do sítě škol a školských zařízení; kontroluje efektivnost hospodaření s prostředky a provádí s nimi finanční vypořádání.

(2) Školský úřad přiděluje soukromým školám zařazeným do sítě škol finanční prostředky.¹⁾

1) Zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění zákona č. 171/1990 Sb.

§ 11

(1) Školský úřad na žádost školy nebo pedagogických pracovníků poskytuje odbornou metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům. Poskytuje konzultace v pracovněprávních vztazích a mzdových otázkách pracovníkům školství.

(2) Školský úřad může na základě smlouvy s řediteli vykonávat pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení administrativní a technické činnosti.

Ministerstvo

§ 12

(1) Ministerstvo řídí výkon státní správy ve školství a vytváří podmínky pro realizaci cílů výchovy a vzdělávání.

(2) Ministerstvo řídí předškolní zařízení, školy a školská zařízení ve věcech výchovy a vzdělávání.

(3) Ministerstvo zřizuje a zrušuje

- a) střední školy, odborná učiliště a školská zařízení jim sloužící,
- b) konzervatoře a školská zařízení jim sloužící,
- c) speciální základní školy, speciální střední školy a speciální předškolní zařízení s výjimkou těchto škol a zařízení při zdravotnických zařízeních,
- d) státní jazykové školy, těsnopisné ústavy, školské ústavy umělecké výroby a školní hospodářství,
- e) předškolní zařízení, školy a školská zařízení s jiným vyučovacím jazykem než českým, pokud je nezřídí obec podle § 14 odst. 2,
- f) školská zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy,
- g) zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

(4) Ministerstvo

- a) rozepisuje školským úřadům v celém rozsahu finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení zřizované ministerstvem,
- b) rozepisuje školským úřadům finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu pro jejich činnost a pro zabezpečení předškolních zařízení, škol a školských zařízení zřizovaných školskými úřady,
- c) rozepisuje školským úřadům finanční prostředky vyčleněné ze státního rozpočtu pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení

jiných zřizovatelů s výjimkou těch, které jsou hrazeny z jiných zdrojů,

- d) jmenuje a odvolává ředitele předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které zřizuje, ústředního školního inspektora, školní inspektory a ředitele školských úřadů; při jmenování vychází z výsledků konkursního řízení,
- e) koordinuje předpisy pro navrhování a výstavbu budov předškolních zařízení, škol a školských zařízení a stanoví podmínky jejich provozuschopnosti se zvláštním zřetelem na možnost integrace zdravotně postižených dětí.

(5) Ministerstvo stanoví

- a) po projednání s příslušnými ústředními orgány a s příslušnými školskými úřady síť předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které zřizuje, a po projednání se zřizovatelem zařazuje do této sítě předškolní zařízení, školy a školská zařízení jimi zřizované a zařazuje do seznamu pracoviště praktického vyučování,
- b) zásady, podle nichž stanoví školský úřad síť předškolních zařízení, škol a školských zařízení uvedených v § 6 odst. 1,
- c) v dohodě s ministerstvem spravedlnosti České republiky způsob vzdělávání občanů ve výkonu trestu odnětí svobody,
- d) druhy a náležitosti vysvědčení a ostatních školních tiskopisů včetně způsobu jejich evidence.

§ 13

Ministerstvo stanoví vyhláškou

- a) podrobnosti o zřizování, zrušování a organizaci předškolních zařízení, škol a školských zařízení a k zabezpečení výchovně vzdělávací činnosti předškolních zařízení, škol a školských zařízení; pokud jde o střední zdravotnické školy, v dohodě s ministerstvem zdravotnictví České republiky (dále jen „ministerstvo zdravotnictví“); pokud jde o sociální školství, v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky (dále jen „ministerstvo práce a sociálních věcí“),
- b) sestavování konkursních komisí a pravidla jejich činnosti při konkursním řízení podle tohoto zákona,
- c) podrobnosti o organizaci a financování soutěží a přehlídek žáků předškolních zařízení, škol a školských zařízení v dohodě s ministerstvem financí České republiky (dále jen „ministerstvo financí“),
- d) výši příspěvku a způsob úhrady nákladů spojených s poskytováním základů vzdělání v základní umělecké škole v dohodě s ministerstvem financí,

- e) podrobnosti o plnění povinné školní docházky a vzdělávání ve školách mimo území České a Slovenské Federativní Republiky v dohodě s federálním ministerstvem zahraničních věcí,
- f) pravidla hodnocení a klasifikace žáků, druhy výchovných opatření a postup při jejich ukládání,
- g) podrobnosti o rovnocennosti a podmínkách nostrifikace vysvědčení vydaných zahraničními školami,
- h) podmínky a organizaci přijímání žáků do středních škol, u středních zdravotnických škol v dohodě s ministerstvem zdravotnictví a u středních sociálních škol v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí,
- i) výši příspěvku na úhradu péče poskytované dětem a mládeži ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a způsob jeho úhrady v dohodě s ministerstvem financí,
- j) výši kapesného, normu pro ošacení a věcnou pomoc poskytovanou dětem a mládeži s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou při jejím ukončení v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí a s ministerstvem financí,
- k) výši příspěvku na úhradu nákladů spojených s hmotnou péčí o děti a mládež ve školách s celodenní výchovou a internátních školách a způsob jeho úhrady v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí a s ministerstvem financí,
- l) podrobnosti o organizaci, řízení a financování školního stravování a výši příspěvků za stravování,
- m) postup při integraci zdravotně postižených dětí do předškolních zařízení, škol, středních škol a školských zařízení jim sloužících,
- n) pravidla pro výkon práv sdružení rodičů a jiných zájmových sdružení při škole,
- o) podrobnosti o volbě členů školských rad.

ČÁST TŘETÍ

VÝKON SAMOSPRÁVY VE ŠKOLSTVÍ

Působnost obce

§ 14

(1) Obec je povinna vytvářet podmínky pro plnění povinné školní docházky.

(2) Obec zřizuje a zrušuje se souhlasem školské-

ho úřadu předškolní zařízení, základní školu a školská zařízení jim sloužící.

(3) Obec spravuje předškolní zařízení, základní školy a školská zařízení jim sloužící zejména tím, že zabezpečuje investiční výdaje a neinvestiční náklady kromě mzdových prostředků, učebnic, školních pomůcek a potřeb hrazených státem.

(4) Obec zabezpečuje stravování dětí navštěvujících předškolní zařízení a základní školy, které zřizuje; může zabezpečovat též stravování dětí a žáků jiných předškolních zařízení a škol.

(5) Obec může se souhlasem ministerstva zřídit předškolní zařízení, školu nebo školské zařízení, které jinak zřizuje školský úřad nebo ministerstvo, prokáže-li podmínky pro zajištění výchovně vzdělávací činnosti, zejména potřebné finanční, materiální a personální zabezpečení. V tomto případě obec jmenuje a odvolává se souhlasem školského úřadu ředitele. Při jmenování vychází zejména z výsledků konkursního řízení.

§ 15

(1) Obec uplatňuje své zájmy, zájmy rodičů nebo jiných zákonných zástupců dětí a žáků (dále jen „zákonní zástupci“) a pedagogických pracovníků na rozvoji výchovy a vzdělávání vůči předškolním zařízením, školám a školským zařízením v obci.

(2) Obec projednává s ředitelem předškolního zařízení, školy a školského zařízení, které zřídila, zejména

- a) koncepci rozvoje,
- b) rozpočet a materiální podmínky pro činnost,
- c) personální a sociální podmínky pracovníků,
- d) požadavky obce na zkvalitnění péče poskytované předškolním zařízením, výchovně vzdělávací činnosti předškolních zařízení, škol a školských zařízení a způsob úhrady nákladů zvýšených z tohoto důvodu,
- e) zprávy o výsledcích výchovně vzdělávací činnosti předškolních zařízení, škol a školských zařízení.

(3) Obec obdobně postupuje při projednávání otázek uvedených v odstavci 2 s řediteli předškolních zařízení, škol a školských zařízení, které nezřídila a které jsou v jejím územním obvodu.

(4) Obec zpravidla zřizuje komisi pro výchovu a vzdělávání.²⁾ Komise pro výchovu a vzdělávání se vždy zřizují v obci s více než pěti školami. Předškolní

2) § 56 zákona České národní rady č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení).

zařízení, školy a školská zařízení jsou zastoupeny v této komisi dvěma pětinaми zástupců z řad pedagogických pracovníků.

Školská rada

§ 16

(1) V územním obvodu školského úřadu se do 60 dnů od zřízení školského úřadu zvolí školská rada. Počet členů školské rady stanoví školský úřad do 10 dnů od svého zřízení se zřetelem na počet obcí a počet předškolních zařízení, škol a školských zařízení v jednotlivých obcích tak, aby školská rada měla nejméně 40 členů, nejvýše však 70 členů.

(2) Členové školské rady jsou voleni nepřímou volbou tajným hlasováním obecními zastupitelstvy tak, že jednu třetinu členů rady tvoří zástupci obcí, jednu třetinu zástupci pedagogických pracovníků a jednu třetinu zástupci rodičů z příslušného územního obvodu.

§ 17

(1) Školské rady uplatňují zájmy obcí, zákonných zástupců, pedagogických pracovníků a žáků na rozvoji výchovy a vzdělávání.

(2) Školská rada projednává se školským úřadem

- stav a koncepci rozvoje sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení,
- personální a sociální podmínky pracovníků,
- výsledky výchovy a vzdělávání předškolních zařízení, škol a školských zařízení,
- koncepci a výsledky činnosti školského úřadu.

(3) Školská rada se vyjadřuje

- ke jmenování a odvolávání ředitelů předškolních zařízení, škol a školských zařízení zřizovaných podle § 6 odst. 1 a § 12 odst. 3,
- ke jmenování a odvolávání ředitelů školských úřadů,
- k hospodaření školského úřadu s rozpočtovými prostředky,
- k rozpisu rozpočtových prostředků pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení přidělovaných školským úřadem.

(4) Školská rada schvaluje výsledky hospodaření s rozpočtovými prostředky předškolních zařízení, škol a školských zařízení uvedených v odstavci 3 písm. d).

(5) Školská rada může v případě vážných nedostatků v práci školského úřadu navrhnout ministerstvu odvolání ředitele školského úřadu.

(6) Školská rada se schází nejméně dvakrát ročně. Svolává ji ředitel školského úřadu a řídí ji předseda zvolený pro toto zasedání. Ředitel školského úřadu je povinen svolat školskou radu do 14 dnů, požádá-li o to alespoň jedna pětina jejích členů.

(7) Školská rada si jednacím řádem upraví způsob práce a jednání.

ČÁST ČTVRTÁ

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

§ 18

(1) Zřizuje se Česká školní inspekce jako orgán státní správy, která je rozpočtovou organizací přímo řízenou ministerstvem.

(2) V čele České školní inspekce je ústřední školní inspektor.

(3) Česká školní inspekce v předškolních zařízeních, ve školách a školských zařízeních kontroluje výsledky výchovně vzdělávací činnosti, úroveň odborného a pedagogického řízení, personální a materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti, efektivnost využívání hospodářských prostředků a dodržování obecně závazných právních předpisů v oblasti školství.

(4) V předškolních zařízeních, školách a školských zařízeních, ve střediscích praktického vyučování a pracovištích praktického vyučování zřizovaných jinými ústředními orgány, organizacemi, církvemi a občany Česká školní inspekce kontroluje výsledky výchovně vzdělávací činnosti a dodržování obecně závazných právních předpisů upravujících jejich činnost.

§ 19

(1) Česká školní inspekce vykonává školní inspekci školními inspektory, kteří jsou oprávněni vstupovat do objektů a zařízení orgánů a organizací, obcí, církví a občanů, v nichž se zabezpečuje výchova a vzdělávání, do předškolních zařízení základních škol, základních uměleckých škol, středních škol, odborných učilišť, středisek a pracovišť praktického vyučování a do školských zařízení.

(2) Školní inspektori projednávají výsledky kontrolní činnosti s ředitelem, se školským úřadem a zřizovatelem předškolního zařízení, školy a školského zařízení. Pokud školní inspektor zjistí, že nebyly odstraněny nedostatky zjištěné školní

inspekci nebo nebyly vytvořeny podmínky pro výkon inspekční činnosti, může uložit odpovědnému pracovníku pořádkovou pokutu až do výše 1 000 Kčs, a to i opětovně. Pokutu lze uložit do jednoho roku ode dne nesplnění povinnosti. Výnosy z pokut jsou příjmem státního rozpočtu České republiky.

(3) Pro střední zdravotnické školy vykonává školní inspekci ministerstvo zdravotnictví svými školními inspektory, pro sociální školství ministerstvo práce a sociálních věcí svými školními inspektory.

(4) Podrobnosti o výkonu školní inspekce a jejich úkolech stanoví ministerstvo vyhláškou, u středních zdravotnických škol v dohodě s ministerstvem zdravotnictví, u sociálního školství v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí.

ČÁST PÁTÁ

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ

§ 20

Podmíněné vyloučení ze studia a vyloučení ze studia

Žáka, který splnil povinnou školní docházku a provinil se závažně proti školnímu řádu, lze podmíněně vyloučit ze studia nebo vyloučit ze studia rozhodne ředitel školy do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka dozvěděl, nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy se žák provinění dopustil. Žáka nelze vyloučit ani podmíněně na základě provinění, jež lze kvalifikovat jako nenásilný čin opozičně politického charakteru.

§ 21

Hospodářská činnost škol a školských zařízení

(1) Předškolní zařízení, školy a školská zařízení mohou vykonávat hospodářskou činnost, pokud není vykonávána na úkor jejich poslání a úkolů.

(2) Ministerstvo v dohodě s ministerstvem financí stanoví vyhláškou podmínky vykonávání hospodářské činnosti a užití výnosu z této činnosti.

ČÁST ŠESTÁ

SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 22

Vztah zákona k obecným předpisům o správním řízení

Obecné předpisy o správním řízení se vztahují

na rozhodování podle § 3 odst. 2, § 4, § 19 odst. 2 a § 20. Odvolání proti rozhodnutí ředitele o nepřijetí ke studiu lze podat do osmi dnů od doručení. Obecné předpisy o správním řízení se nevztahují na soukromé školy, církevní školy a školy zřízené podle § 14 odst. 2; to neplatí o rozhodování podle § 19 odst. 2.

§ 23

Rozsah působnosti zákona

(1) Ministerstvo zdravotnictví vůči středním zdravotnickým školám a ministerstvo práce a sociálních věcí v oblasti sociálního školství vykonávají působnosti ministerstva uvedené v § 12 odst. 3 písm. a) a odst. 4 písm. a) až d) a odst. 5 písm. a) a c) a v § 14 odst. 5.

(2) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na speciální školy ustanovení vztahující se na základní a střední školy.

(3) Tento zákon se nevztahuje na vysoké školy, školy ozbrojených sil a ozbrojených sborů, školy požární ochrany, podniková a družstevní výchovná zařízení, výchovná zařízení odborových orgánů, politických stran, politických hnutí a sdružení občanů.

§ 24

Přechodná ustanovení

Delimitace předškolních zařízení, škol a školských zařízení zřízených podle dosavadních předpisů budou ukončeny nejpozději do 31. července 1991. Okresní úřad vyčlení po dohodě s ministerstvem finanční prostředky na činnost školského úřadu, na předškolní zařízení školy a školská zařízení a převede je na školský úřad a na obec. Stejným způsobem se převádějí práva a povinnosti vyplývající z pracovněprávních vztahů a majetkových vztahů. Pro předškolní zařízení, školy a školská zařízení, které nemají právní subjektivitu, plní úkoly organizace vyplývající z pracovněprávních vztahů školský úřad.

§ 25

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se zákon České národní rady č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství, ve znění zákona České národní rady č. 49/1982 Sb. a zákona České národní rady č. 31/1984 Sb.

§ 26

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

